Aan: Stichting Reclame Code
t.a.v. de voorzitter
Postbus 75684
1070 AR Amsterdam

Amsterdam, 19 juni 2017,

Geachte Voorzitter,

Uit onderzoek van foodwatch naar de naleving van de etiketteringsregels voor zuigelingenvoeding blijkt dat bij webshop Kruidvat de wettelijk vastgelegde bepalingen voor etikettering van volledige zuigelingenvoeding bij het aanbieden van Nutrilon zuigelingenvoeding niet worden nageleefd. foodwatch acht dit onwettig, oneerlijk en misleidend, en dient hiertegen bij dezen een klacht in.

Het belang van borstvoeding
Over het belang van het geven van borstvoeding is geen discussie. Op nationaal, EU en internationaal niveau hebben overheden zich gecommitteerd aan het verschaffen van veilige en adequate voeding voor zuigelingen door borstvoeding te beschermen en te bevorderen en door het waarborgen van juist gebruik van vervangingsmiddelen voor moedermelk, wanneer deze nodig zijn, op basis van adequate informatie en door gepaste marketing en distributie[1]. En dat is zeer terecht. Er bestaat een wetenschappelijke consensus dat moedermelk de beste voeding is voor gezonde zuigelingen[2]. Geen enkele kunstvoeding evenaart de complexe en superieure samenstelling van moedermelk. Het Voedingscentrum draagt dit standpunt ook uit, en vermeldt dat wetenschappelijk onderzoek laat zien dat borstvoeding gezonder is dan flesvoeding. Overtuigend bewijs is volgens het Voedingscentrum aanwezig dat infecties van het maag-darmkanaal, middenoorontsteking, overgewicht en hoge bloeddruk minder voorkomen bij kinderen die borstvoeding hebben gehad. Kinderen die borstvoeding hebben gehad, krijgen bovendien waarschijnlijk minder last van astma, piepen op de borst en eczeem. Bovendien verbetert borstvoeding waarschijnlijk de intellectuele en motorische ontwikkeling. Het is daarnaast mogelijk dat borstvoeding beschermt tegen de ziekte van Crohn, atopie, diabetes en leukemie[3]. Het gunstige effect werkt bovendien door nadat met borstvoeding is gestopt[4]. Het geven van borstvoeding is van belang voor de gezondheid, maar ook van belang op psychologisch, sociaal en economisch vlak en voor het milieu[5]. Borstvoeding is volgens UNICEF cruciaal voor de gezondheid en ontwikkeling van kinderen. Het bevat alle vitaminen, mineralen, enzymen en antilichamen die kinderen in de eerste zes maanden nodig hebben, en blijft

[1] https://www.unicef.nl/media/3388597/who-code.pdf
[2] Gedelegeerde Verordening (EU) 2016/127 http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX:32016R0127
[3] http://www.voedingscentrum.nl/encyclopedie/moedermelk.aspx
[4] https://www.volksgezondheidenzorg.info/onderwerp/borstvoeding/cijfers-context/gevolgen#!node-positieve-gezondheidsgevolgen-van-borstvoeding
[5] https://www.unicef.org.uk/babyfriendly/news-and-research/baby-friendly-research/ , https://www.nichd.nih.gov/health/topics/breastfeeding/conditioninfo/Pages/benefits.aspx

ook daarna een belangrijk element van hun dieet. Borstvoeding is veilig, altijd op de juiste temperatuur, heeft geen bereiding nodig en is altijd beschikbaar[6].

De Wereldgezondheidsorganisatie en Unicef benadrukken al decennialang het belang van borstvoeding. Al in de jaren zeventig uitten zij hun zorg over het teruglopen van het aantal kinderen dat borstvoeding kreeg, en deden zij de dringende aanbeveling om reclame-uitingen voor kunstvoeding aan banden te leggen[7]. In 1981 werd er een officiële WHO code[8] over de marketing van kunstvoeding vastgesteld. Ook de Europese Commissie wijst erop dat zwangere vrouwen, ouders en verzorgers bij het kiezen van het type voeding voor kinderen beïnvloedt worden door informatie over de voeding van zuigelingen en peuters. Er is in het bijzonder aangetoond dat rechtstreeks op de consument gerichte reclame en andere marketingtechnieken ouders en verzorgers beïnvloeden bij het kiezen van voeding voor zuigelingen. Juist hierom werd het noodzakelijk gevonden om in EU-verband, overeenkomstig de beginselen van de WHO-gedragscode, voorschriften vast te stellen om ervoor te zorgen dat dergelijke informatie een adequaat gebruik van de betrokken producten verzekert en dat zij niet in strijd is met de bevordering van borstvoeding[9].

Wettelijke vereisten

De regels voor etikettering van zuigelingenvoeding liggen vast in de *Warenwetregeling zuigelingenvoeding 2007*, die verwijst naar *Richtlijn 2006/141/EG inzake volledige zuigelingenvoeding*[10]. Alhoewel de Warenwetregeling zuigelingenvoeding 2007 per 20-07-2016 is vervallen in verband met het intrekken van Richtlijn 2006/141, en is vervangen door het *Warenwetbesluit bijzondere voeding 2016*[11], gelden, tot het per 22 februari 2020 van kracht worden van de *Verordening (EU) 2016/127*[12], op grond van artikel 3 lid 2 van het *Warenwetbesluit bijzondere voeding 2016* nog de in de Warenwetregeling zuigelingenvoeding 2007 vastgelegde voorschriften. De hierin vastgelegde regels zijn samengevat in het informatieblad van de NVWA.

Artikel 14 van *Verordening 1169/2011*[13] die ziet op verkoop op afstand zoals het geval is bij webwinkels van supermarkten, bepaalt dat de verplichte voedselinformatie beschikbaar moet zijn voordat de aankoop plaatsvindt, en voorkomt op het materiaal ter ondersteuning van de verkoop op afstand, of via andere passende en duidelijk door de exploitant van het levensmiddelenbedrijf aangegeven middelen, wordt verstrekt.

Conform de definitie van reclame in artikel 1 van de Nederlandse Reclame Code wordt onder reclame ook het aanbieden van producten in een webshop verstaan. We verwijzen hiervoor onder andere naar RCC zaken 2016/00588 en 2016/00473 betreffende webshops.

---

[6] https://www.unicef.org/nutrition/index_breastfeeding.html
[7] http://www.who.int/nutrition/publications/infantfeeding/9241541601/en/
[8] http://www.who.int/nutrition/publications/code_english.pdf
[9] Gedelegeerde Verordening (EU) 2016/127 http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX:32016R0127
[10] Richtlijn 2006/141/EG inzake volledige zuigelingenvoeding en opvolgzuigelingenvoeding en tot wijziging van Richtlijn 1999/21/EG
[11] Besluit van 31 maart 2016, houdende regels inzake voor zuigelingen en peuters bedoelde levensmiddelen, voeding voor medisch gebruik en de dagelijkse voeding volledig vervangende producten voor gewichtsbeheersing
[12] Gedelegeerde Verordening (EU) 2016/127 van de Commissie van 25 september 2015 tot aanvulling van Verordening (EU) nr. 609/2013 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de bijzondere samenstellings- en informatievoorschriften betreffende volledige zuigelingenvoeding en opvolgzuigelingenvoeding en wat betreft informatievoorschriften betreffende de voeding van zuigelingen en peuters
[13] Verordening 1169/2011 betreffende de verstrekking van voedselinformatie aan consumenten

Meer in detail ingaand op de verplichte voedselinformatie voor zuigelingenvoeding, is er in Artikel 13, lid 1, opgenomen dat op de etikettering van volledige zuigelingenvoeding – naast de in artikel 3, lid 1, van Richtlijn 2000/13/EG genoemde vermeldingen – tevens de volgende vermeldingen dienen te worden opgenomen:
a) bij volledige zuigelingenvoeding: een vermelding dat het product specifiek geschikt is om te worden gebruikt als voeding voor zuigelingen vanaf de geboorte, wanneer zij geen borst-voeding krijgen;
c) bij volledige zuigelingenvoeding en bij opvolgzuigelingenvoeding: de beschikbare energiewaarde, uitgedrukt in kJ en kcal, en het gehalte aan eiwitten, koolhydraten en vetten, uitgedrukt in een getal, per 100 ml gebruiksklaar product;
d) bij volledige zuigelingenvoeding en bij opvolgzuigelingenvoeding: de gemiddelde hoeveelheid van elk mineraal dat en elke vitamine die in, respectievelijk, bijlage I en bijlage II is vermeld, en, indien van toepassing, van choline, inositol en carnitine, uitgedrukt in een getal, per 100 ml gebruiksklaar product;
e) bij volledige zuigelingenvoeding en opvolgzuigelingenvoeding: een gebruiksaanwijzing voor de juiste bereiding, bewaring en verwijdering van het product en een waarschuwing dat aan onjuiste bereiding en bewaring risico's voor de gezondheid zijn verbonden.

In lid 4 van dit artikel 13 van Richtlijn 2006/141/EG is bovendien vastgelegd dat etikettering van volledige zuigelingenvoeding, voorafgegaan door het woord „Belangrijk" of een gelijkwaardige aanduiding, de volgende verplichte vermeldingen dient te bevatten:
a) een verklaring dat borstvoeding te verkiezen is;
b) een aanbeveling dat het product alleen dient te worden gebruikt op advies van onafhankelijke deskundigen op het gebied van geneeskunde, voeding of farmaceutische wetenschap of van personen die beroepsmatig verantwoordelijk zijn voor de zorg voor moeder en kind.

Onvolledige informatievoorziening
Onderzoek van foodwatch wijst uit dat in de webshop van Kruidvat bij het product Nutrilon Standaard 1 Sachets de verplichte voorschriften niet nageleefd worden. Bij het aanprijzen van dit product in de webshop ontbreekt:

1. Het woord „Belangrijk" of een gelijkwaardige aanduiding,
2. de verklaring dat borstvoeding te verkiezen is,
3. de aanbeveling dat het product alleen dient te worden gebruikt op advies van onafhankelijke deskundigen op het gebied van geneeskunde, voeding of farmaceutische wetenschap of van personen die beroepsmatig verantwoordelijk zijn voor de zorg voor moeder en kind.
4. een gebruiksaanwijzing voor de juiste bereiding, bewaring en verwijdering van het product en een waarschuwing dat aan onjuiste bereiding en bewaring risico's voor de gezondheid zijn verbonden.

In bijlage 1 treft u screenshots van de webshoppagina aan, deze zijn op 1 juni 2017 gemaakt.

Ook bij het product Nutrilon H.A. 1 Sachets worden de verplichte voorschriften niet nageleefd. Bij het aanprijzen van dit product in de webshop ontbreekt:

1. Het woord „Belangrijk" of een gelijkwaardige aanduiding,
2. de verklaring dat borstvoeding te verkiezen is,
3. de aanbeveling dat het product alleen dient te worden gebruikt op advies van onafhankelijke deskundigen op het gebied van geneeskunde, voeding of farmaceutische wetenschap of van personen die beroepsmatig verantwoordelijk zijn voor de zorg voor moeder en kind.
4. een gebruiksaanwijzing voor de juiste bereiding, bewaring en verwijdering van het product en een waarschuwing dat aan onjuiste bereiding en bewaring risico's voor de gezondheid zijn verbonden.

In bijlage 2 treft u screenshots van de webshoppagina aan, deze zijn op 1 juni 2017 gemaakt.

Ook bij het product Nutrilon Standaard 1 worden de verplichte voorschriften niet nageleefd. Bij het aanprijzen van dit product in de webshop ontbreekt:

1. Het woord „Belangrijk" of een gelijkwaardige aanduiding,
2. de verklaring dat borstvoeding te verkiezen is,
3. de aanbeveling dat het product alleen dient te worden gebruikt op advies van onafhankelijke deskundigen op het gebied van geneeskunde, voeding of farmaceutische wetenschap of van personen die beroepsmatig verantwoordelijk zijn voor de zorg voor moeder en kind.

In bijlage 3 treft u screenshots van de webshoppagina aan, deze zijn op 1 juni 2017 gemaakt.

Ook bij het product Nutrilon Forte 1 worden de verplichte voorschriften niet nageleefd. Bij het aanprijzen van dit product in de webshop ontbreekt:

1. Het woord „Belangrijk" of een gelijkwaardige aanduiding,
2. de verklaring dat borstvoeding te verkiezen is,
3. de aanbeveling dat het product alleen dient te worden gebruikt op advies van onafhankelijke deskundigen op het gebied van geneeskunde, voeding of farmaceutische wetenschap of van personen die beroepsmatig verantwoordelijk zijn voor de zorg voor moeder en kind.
4. een gebruiksaanwijzing voor de juiste bereiding, bewaring en verwijdering van het product en een waarschuwing dat aan onjuiste bereiding en bewaring risico's voor de gezondheid zijn verbonden.

In bijlage 4 treft u screenshots van de webshoppagina aan, deze zijn op 1 juni 2017 gemaakt.

Ook bij het product Nutrilon Omneo-Comfort 1 worden de verplichte voorschriften niet nageleefd. Bij het aanprijzen van dit product in de webshop ontbreekt:

1. Het woord „Belangrijk" of een gelijkwaardige aanduiding,
2. de verklaring dat borstvoeding te verkiezen is,
3. de aanbeveling dat het product alleen dient te worden gebruikt op advies van onafhankelijke deskundigen op het gebied van geneeskunde, voeding of farmaceutische wetenschap of van personen die beroepsmatig verantwoordelijk zijn voor de zorg voor moeder en kind.

In bijlage 5 treft u screenshots van de webshoppagina aan, deze zijn op 1 juni 2017 gemaakt.

Ook bij het product Nutrilon H.A. 1 worden de verplichte voorschriften niet nageleefd. Bij het aanprijzen van dit product in de webshop ontbreekt:

1. Het woord „Belangrijk" of een gelijkwaardige aanduiding,
2. de verklaring dat borstvoeding te verkiezen is,
3. de aanbeveling dat het product alleen dient te worden gebruikt op advies van onafhankelijke deskundigen op het gebied van geneeskunde, voeding of farmaceutische wetenschap of van personen die beroepsmatig verantwoordelijk zijn voor de zorg voor moeder en kind.

In bijlage 6 treft u screenshots van de webshoppagina aan, deze zijn op 1 juni 2017 gemaakt.

Ook bij het product Nutrilon A.R. 1 worden de verplichte voorschriften niet nageleefd. Bij het aanprijzen van dit product in de webshop ontbreekt:

1. Het woord „Belangrijk" of een gelijkwaardige aanduiding,
2. de verklaring dat borstvoeding te verkiezen is,
3. de aanbeveling dat het product alleen dient te worden gebruikt op advies van onafhankelijke deskundigen op het gebied van geneeskunde, voeding of farmaceutische wetenschap of van personen die beroepsmatig verantwoordelijk zijn voor de zorg voor moeder en kind.

4. een gebruiksaanwijzing voor de juiste bereiding, bewaring en verwijdering van het product en een waarschuwing dat aan onjuiste bereiding en bewaring risico's voor de gezondheid zijn verbonden.

In bijlage 7 treft u screenshots van de webshoppagina aan, deze zijn op 1 juni 2017 gemaakt.

Verzoek

foodwatch verzoekt u de uitingen te beoordelen aan de hand van de Reclame Code, meer specifiek artikelen 2, 7 en 8 van de Reclame Code (RCC) en artikel 2 van de Reclamecode voor Voedingsmiddelen (RVV). Ook vragen wij u de adverteerder te verzoeken de uiting terug te trekken en zich niet meer op deze wijze te uiten.

Hoogachtend,
Corinne Cornelisse
Campaigner foodwatch

Bijlage 1: Screenshots [Nutrilon Standaard 1 Sachets]

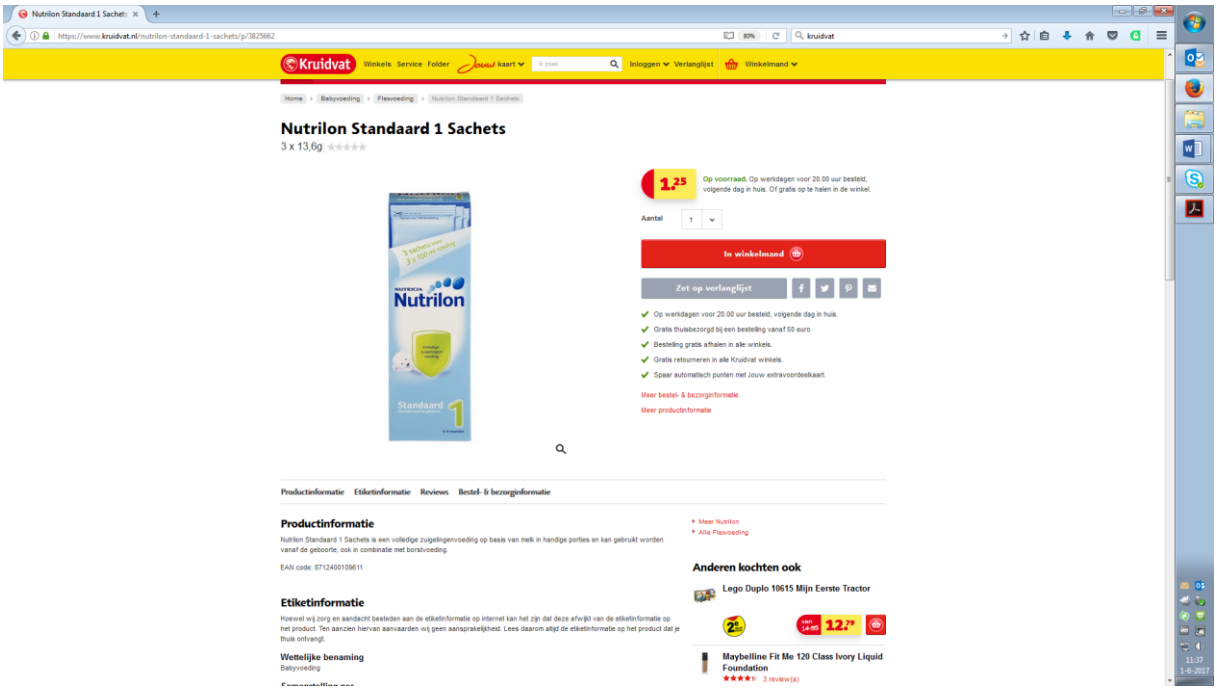

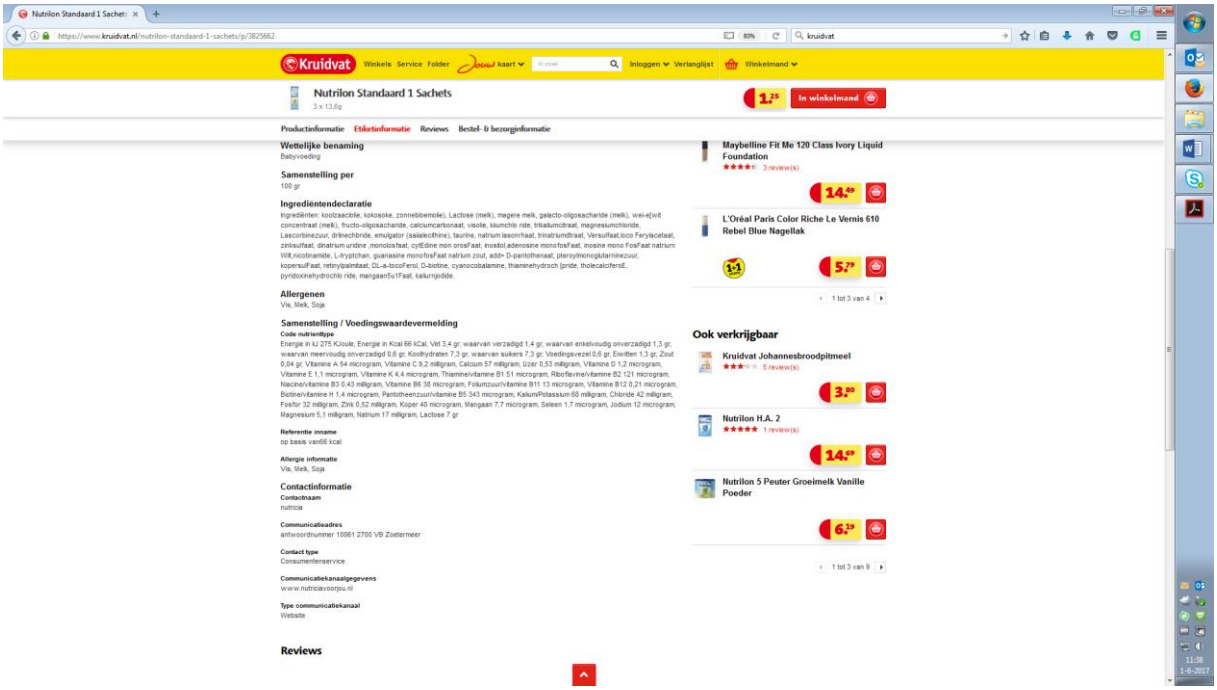

Bijlage 2: Screenshots Nutrilon H.A. 1 Sachets

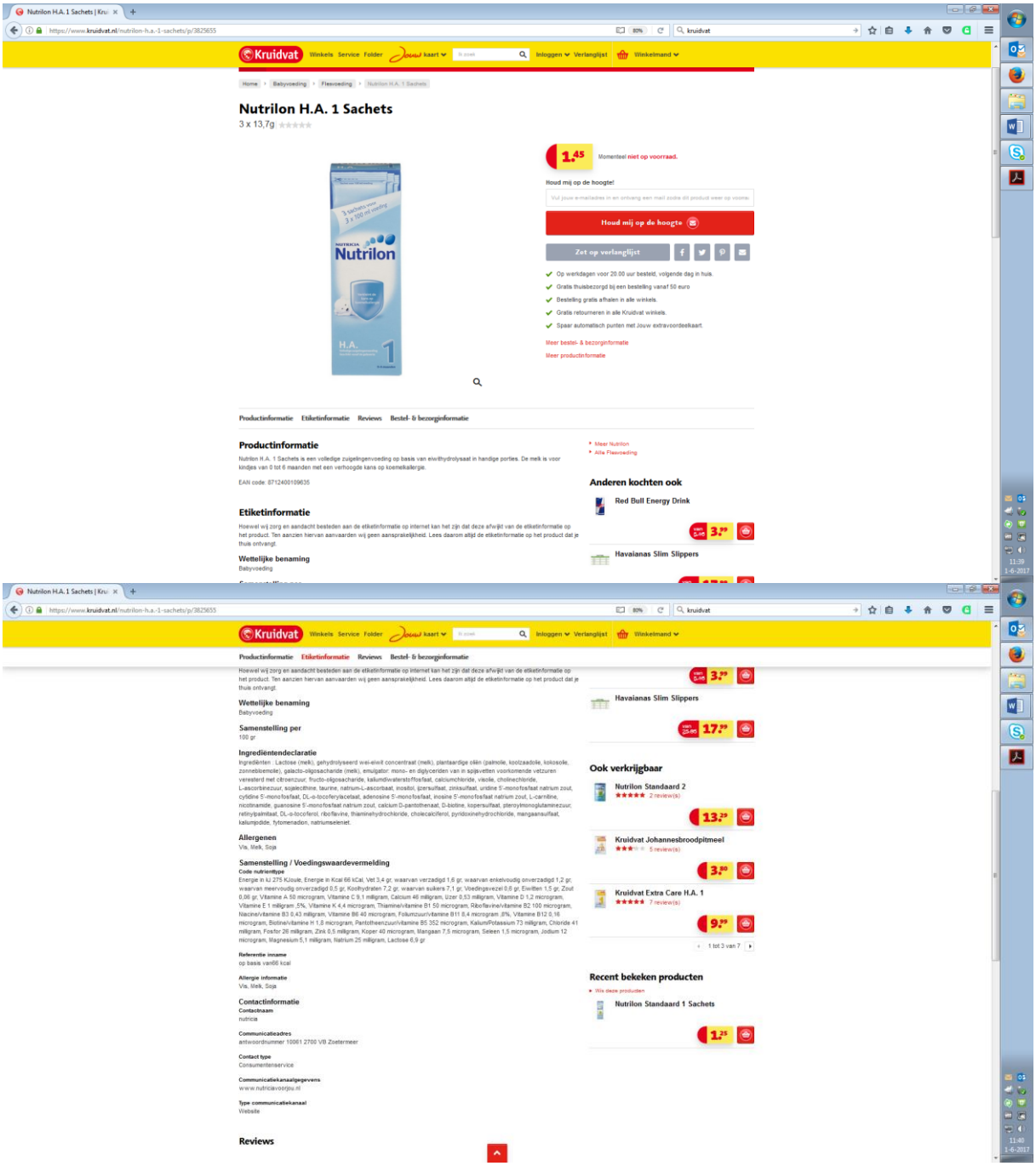

Bijlage 3: Screenshots Nutrilon Standaard 1

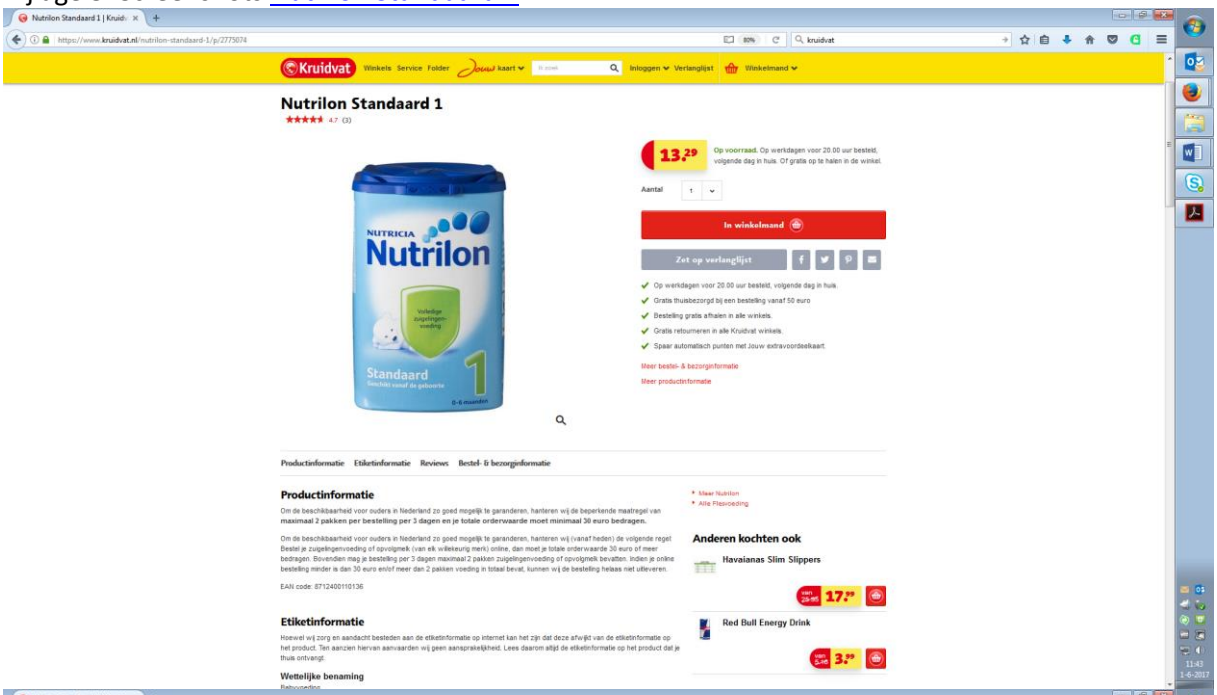

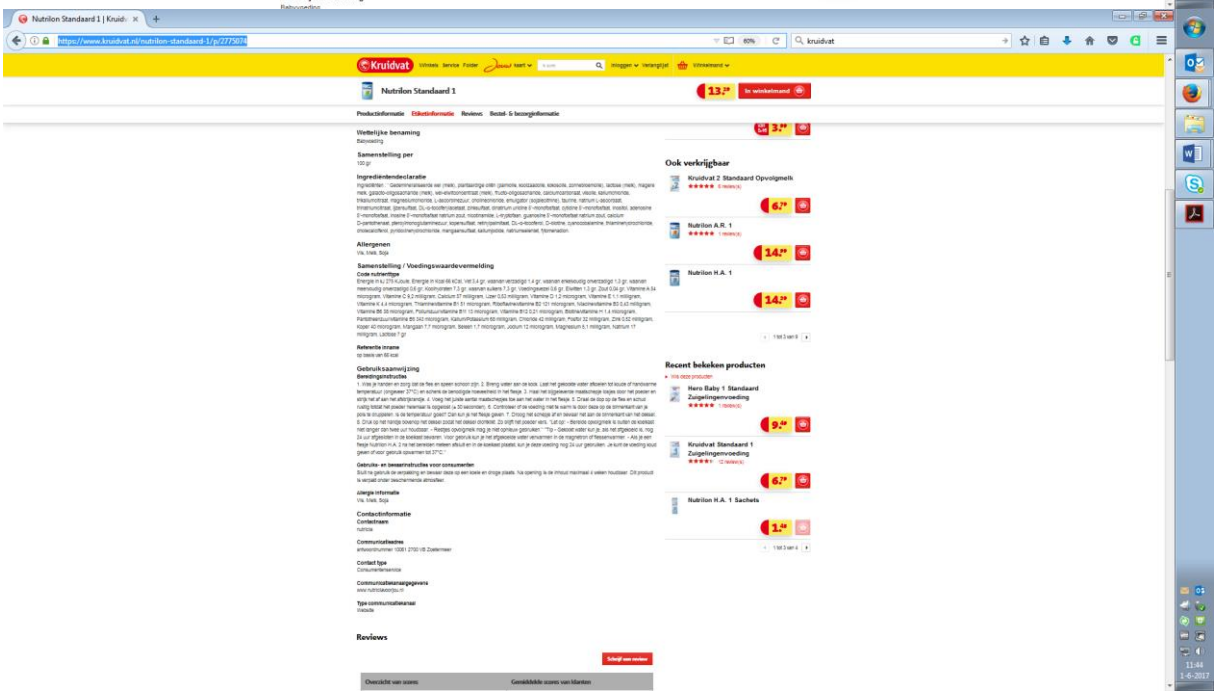

Bijlage 4: screenshots Nutrilon Forte 1

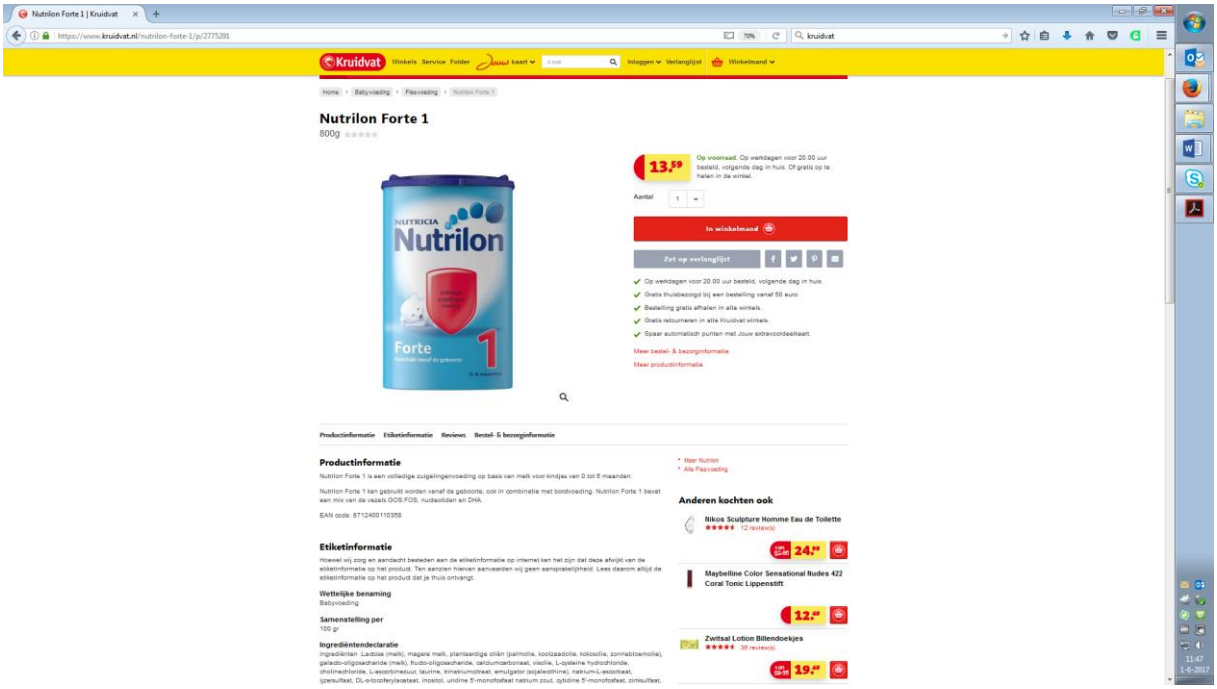

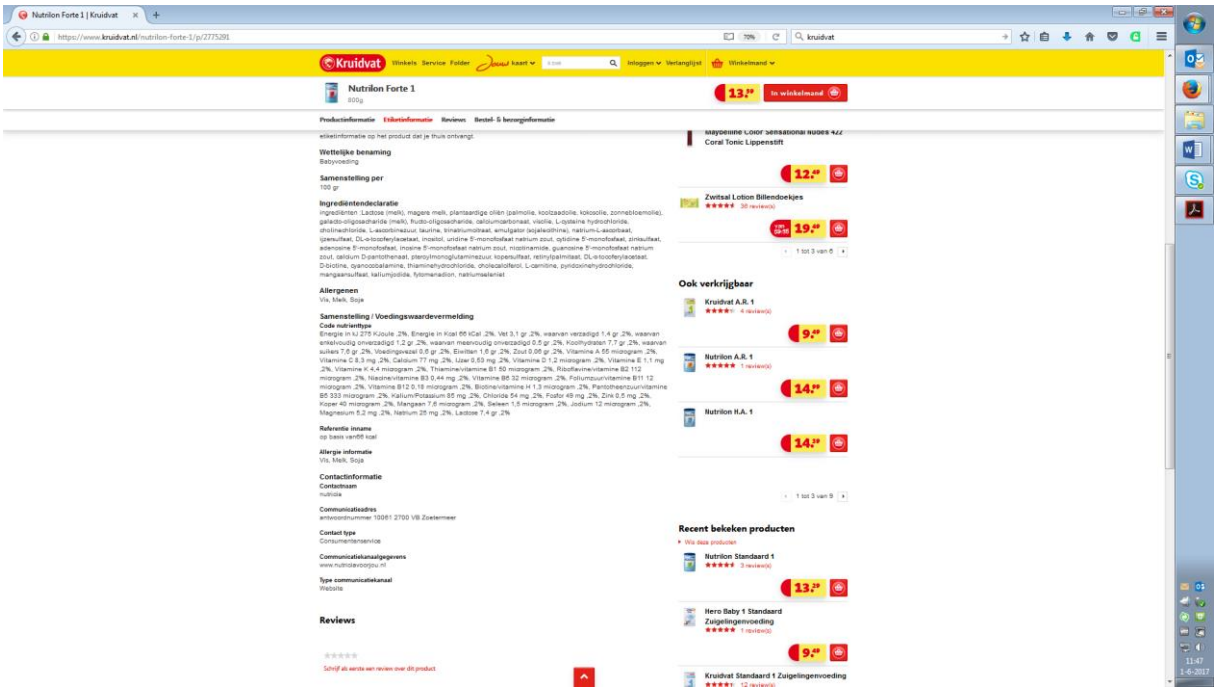

Bijlage 5: Screenshots Nutrilon Omneo-Comfort 1

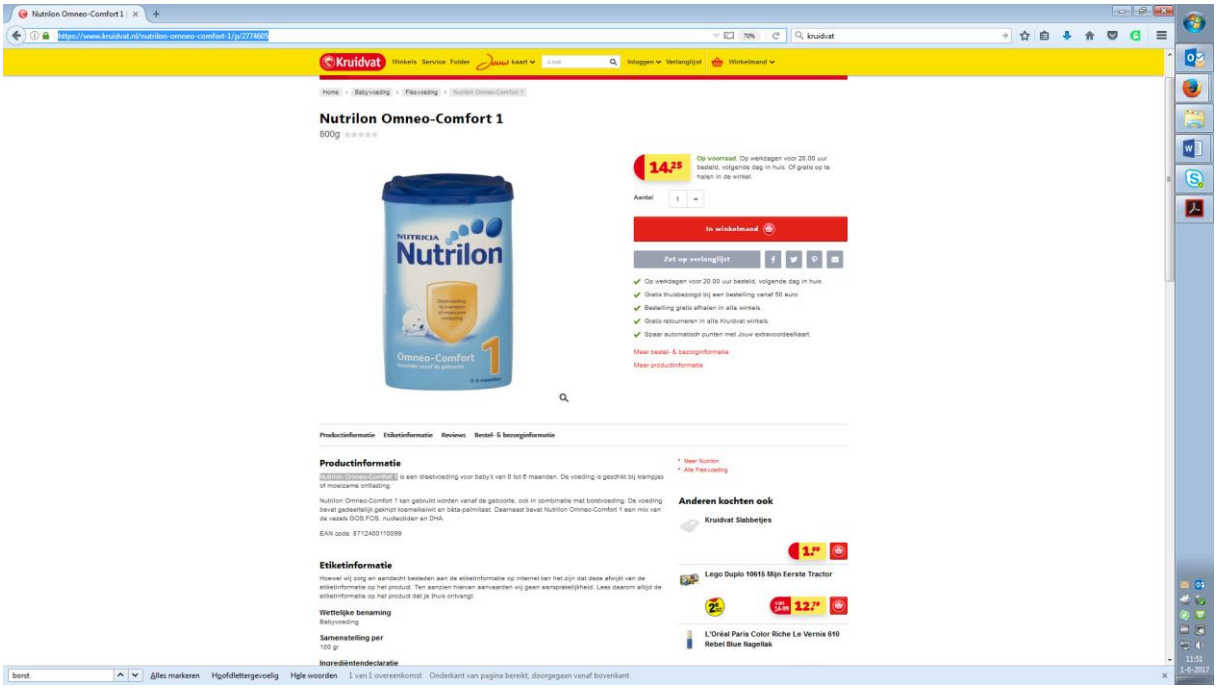

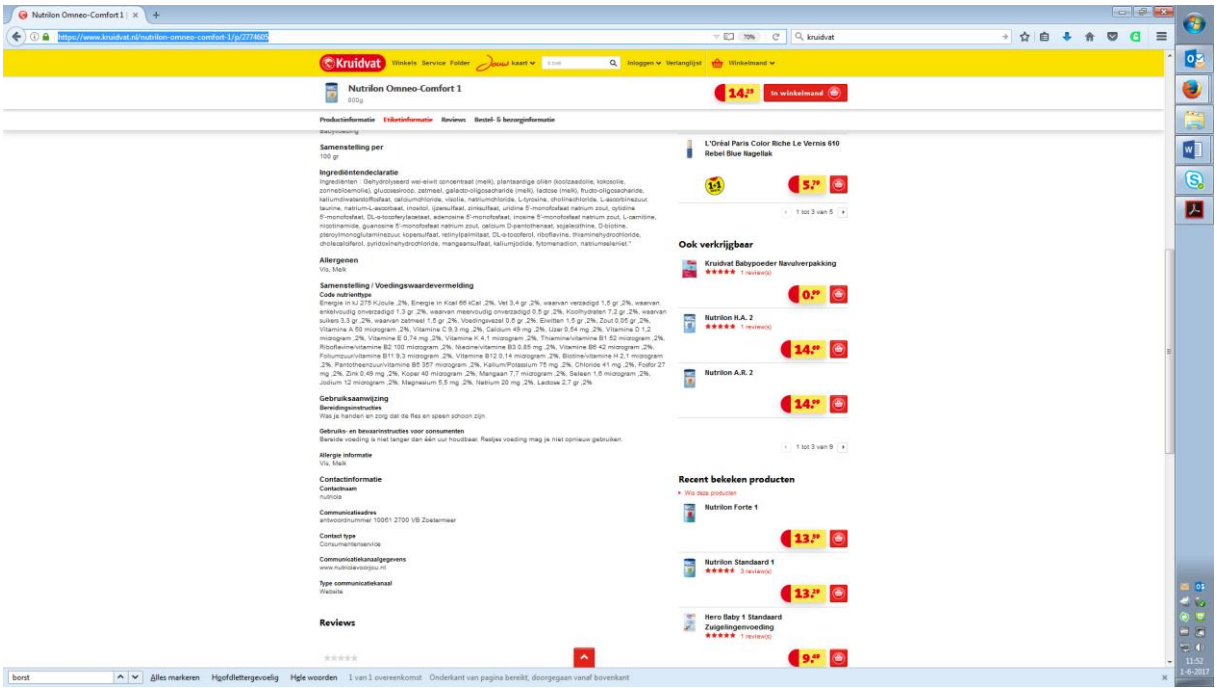

Bijlage 6: screenshots Nutrilon H.A. 1

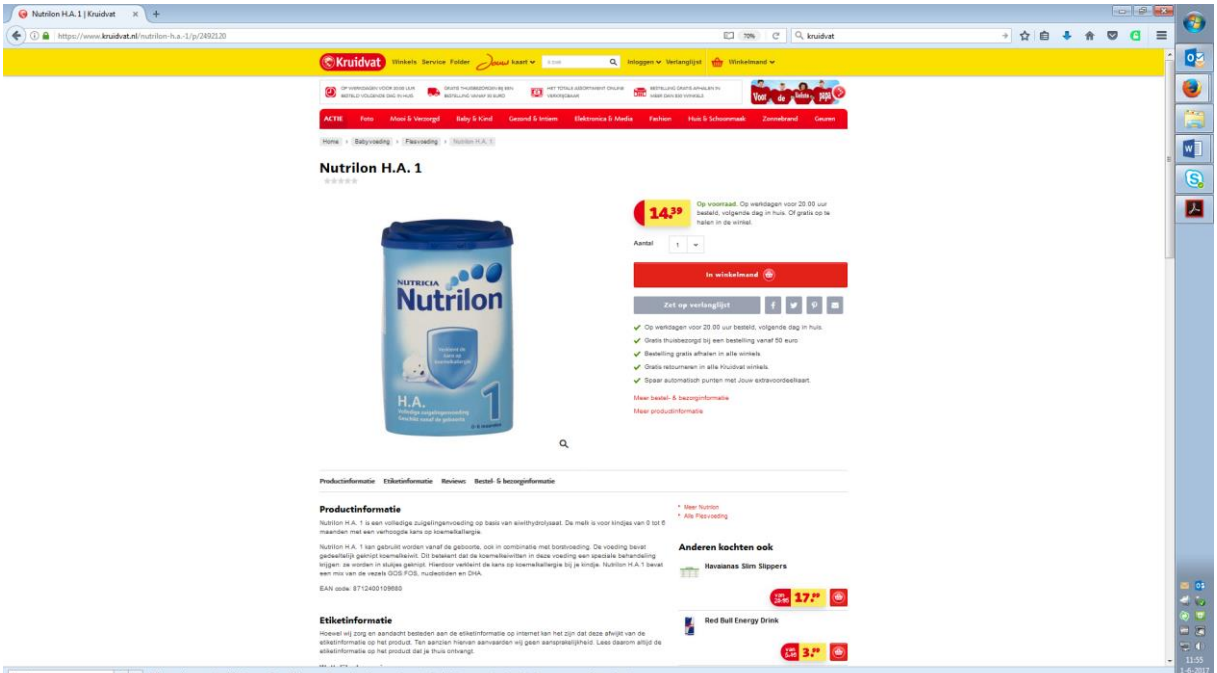

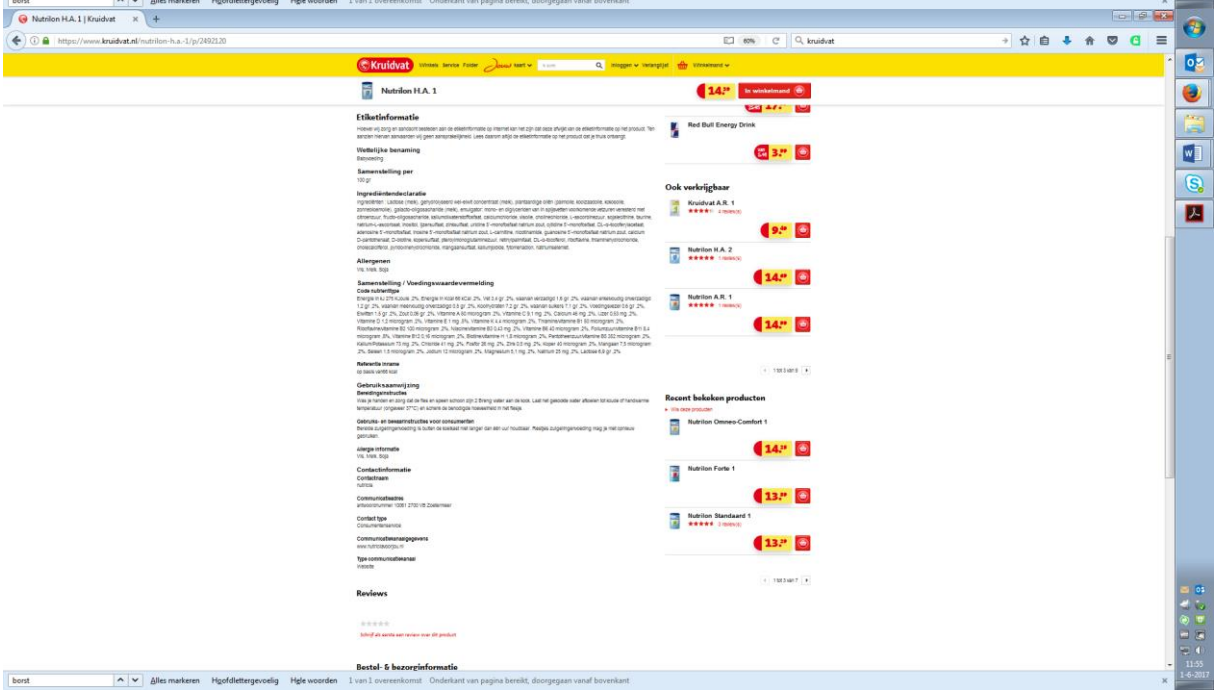
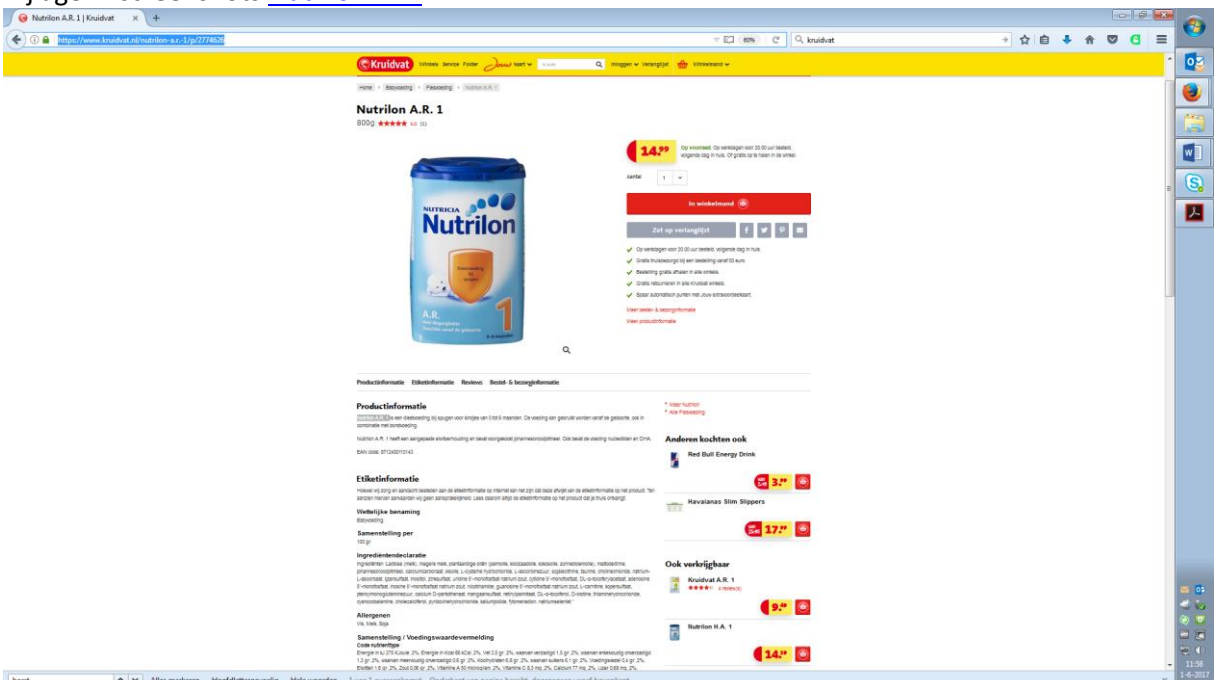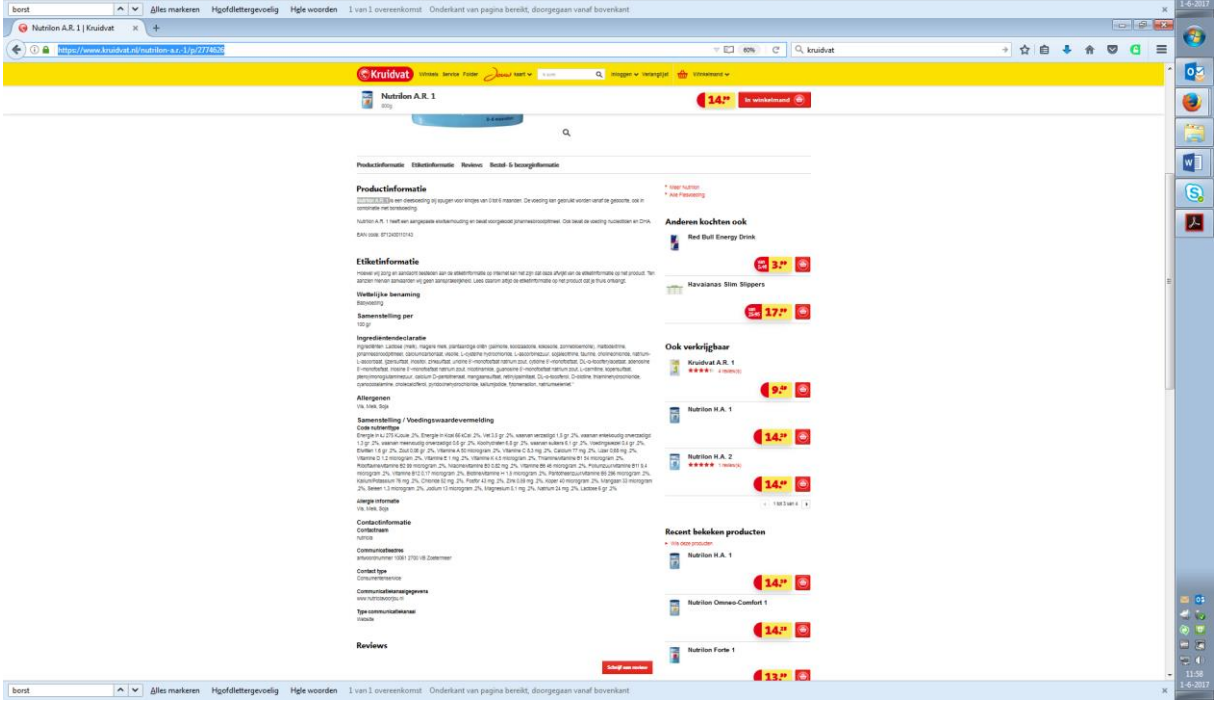
Bijlage 7: screenshots Nutrilon A.R.